METSÄNOMISTAJA

Tällaista ruuhkaa ei ole ollut ennen. Tilauksia on koko kevääksi ja kesäkuullekin, mutta välillä pitää ehtiä hoitamaan kevätkylvöt. SIRKKELISAHURI ARI MATTILA, PÖYTYÄ

Myrskypuut pitävät sahurit kiireisinä

Tällaista kevättä ei ole ollut ennen. Tilauksia tulee päivittäin ja enemmän kuin alta saadaan tukkia sahatuksi, sanoo sirkkelisahuri Ari Mattila Pöytyältä.

PÖYTYÄ (MT)
Pöytyläläinen sirkkelisahuri **Ari Mattila** on ollut alalla vuodesta 1985 ja viimeksi kuluneet kymmenen vuotta omalla kalustolla. Helmikuun puolivälistä saakka töitä on paiskittu lähes tauotta. Viikonloputkin ollaan töissä, jotta urakasta selvitään.

”Tällaista ruuhkaa ei ole ollut ennen. Tilauksia on koko kevääksi ja kesäkuullekin, mutta välillä pitää ehtiä hoitamaan kevätkylvöt”, Mattila miettii.

Soittoja tulee Mattilan mukaan edelleen päivittäin ja tuntuu, että tilauksia tulee enemmän kuin sahaten pystyy listaa toisesta päästä lyhentämään.

Mukana on useita tuhannen tukin sahaustilauksia, samoin 600 tukin. Sellaisia ei ole ollut ennen.

Soittokierros alueen muille kiertäville kenttäsahureille tuottaa saman tuloksen. Kaikilla on kädet täynnä töitä pitkälle kevääseen. Metsäyhtiöt ovat ostaneet nihkeästi myrskypuuta, ja tukit joudutaan sahauttamaan itselle.

Viikko sitten Mattila sahasi pöytyläläisen **Antti Ristolaisen** myrskypuita. Sahattavana oli yli kolmesataa tukkia, kuusta ja mäntyä, joista osa oli Antin isän metsästä.

Harvennusmännikkö kelpasi yhtiölle

Ristolaisen mukaan puita kaatui enemmänkin. Myrsky teki pahaa jälkeä juuri harvennetussa männikössä. Nurin meni 150 kiintokuutiota puuta, mutta metsäyhtiö osti onneksi ne pystykaupalla.

Loputkin myrskypuut piti myydä hankintakaupalla, mutta yhtiö ei enää uskaltanut ottaa lisää.

Toisaalta hinnatkin ovat pudonneet niin, ettei myyntihaluja juuri ole. ”Parissa päivässä tukin hintaa laskettiin 10–15 euroa kuutiolta”, Ristolainen kertoo.

Ristolaisen piti sahauttaa pieni erä tukkeja talvella ja sahauksesta oli sovittu aikoja sitten. Onneksi oli. Aikataulun takia puut ajettiin pois saman tien, kun routaa vielä oli. Sahauskin hoitui sopivasti ennen kevään kylvösesonkia.

Sahaukseen meni kolme päivää ja sen jälkeen menee vielä useita päiviä puita tapuliin nostellessa. ”Eipä tarvitse miettiä kuntoilua. Mukana on satakunta 5,5-metristä kuuden tuuman lankkua kattojen tarvepuiksi.”

Tilalla on useita vanhoja varastorakennuksia, joihin pitäisi vaihtaa tiilikaton tilalle peltikatto.

Mattilan mukaan myrskypuiden sahaamisessa on riskinsä, sillä etenkin tyvitukkien mukana sahaan päätyy soraa ja jopa kiviä. Terän joutuu vaihtamaan huomattavasti tiuhemmin kuin yleensä.

Ristolaisen puille hän antaa kuitenkin kiitosta. Maata on tyvipuissakin hyvin vähän.

Myrsky kaatoi vuoden hakkuut

Tapani-myrsky teki laajaa tuhoa Lounais-Suomessa. Viiden kunnan alueella toimivan Teljän metsänhoitoyhdistyksen alueella myrsky kaatoi vähintään 300 000 kuutiota, toteaa toiminnanjohtaja **Olli Mäki**.

Mäen mukaan myrsky kaatoi puita saman verran kuin yhdistyksen alueella vuosittain hakataan. Hakkuusuunnite on 340 000 kuutiota.

Mäki arvelee, että puolet myrskypuista on nyt korjattu, mutta loppujen pois saaminen on epävarmaa. Talvella on yritetty saada tukit talteen. Kuitukohteita on jätetty suosiolla kesään.

Viime viikon lämpöaalto sulatti loputkin roudat Lounais-Suomesta. Kevät näyttää tulevan kuukauden aiemmin kuin viime vuonna, mikä entisestään hankaloittaa myrskypuun korjuuta, Mäki murehtii.

Samalla tuholaisriskit kasvavat. Mäki epäilee, että juhannuksena on edelleen kolmannes myrskypuusta metsässä. Puita tulee kuivumaan runsaasti.

Ja 10–20 prosenttia myrskypuusta jäänee korjaamatta. Puut ovat niin hankalissa paikoissa, ettei sinne pääse kesällä tai puita on nurin niin harvassa, että ajouria kannata avata.

Mäen mukaan lämpöaalto on alkanut sulattaa myös sivutietä. Toivottavasti sääennusteet pitävät paikkansa ja sää viilenee sen verran, että edes tiet kestävät. Hän suosittelee ajamaan puut sellaiseen paikkaan, että ne saadaan pois kaikilla keleillä.

VEIKKO NIITTYMAA

PASI LEINO

Samuli Henttonen varautuu ottamaan vastaan pelkkaa, jota sahuri Ari Mattila irrottaa tukista.

Lautaa syntyy.

Kenttäsaha saa sähkönsä traktorin moottorista.

Kattava opas klapiyrittäjälle

Suomen metsäkeskuksen energianeuvojat ovat tuottaneet kattavan pilketuotanto-oppaan yhdessä Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja VTT:n kanssa.

Opas on tarkoitettu lähinnä pilkeyrittäjille tai pilketuotantoa harkitseville metsänomistajille ja maaseudun pienyrittäjille. Siinä käydään läpi koko tuotantoketju raaka-aineen hankinnasta valmiiden pilkkeiden varastointiin ja oikeaoppiseen polttoon.

Verkosta ilmaiseksi ladattavaan oppaaseen on koottu niin uusinta tilastotietoa kuin käytännön vinkkejä pilketuotannosta.

Havainnolliset kuvat ja ammatinharjoittajalle hyödylliset infolaatikot värittävät virkamiestyylistä tekstiä.

Monet yksinkertaiset asiat on saatu kuulostamaan monimutkaisilta, ja osa tiedoista tuntuu itsestään selviltä.

”Tulisijan sytyttäminen tapahtuu päältä”, Pilkkeen käyttö lämmityksessä -osiossa neuvotaan.

Klapikoneiden mekaniikka, kuivaustekniset vinkit ja tuotannon eri vaiheista kootut kustannuslaskelmat lienevät oppaan kiinnostavinta antia.

Klapimyynnistä entistä ammattimaisempaa

Kirjoittajien mukaan Suomen pilketuotanto on osin alimitoitettua kysyntään nähden.

Pientaloissa poltettiin vuonna 2010 noin 6,7 miljoonaa kiintokuutiometriä polttopuuta.

Myydyn pilkkeen määrä on noin 300 000 kiintokuutiometriä ja pilketuotannon liikevaihto noin 30 miljoonaa euroa.

Kirjoittajat uskovat polttopuumarkkinoiden kasvavan tulevaisuudessa. Yhteiskunta kaupungistuu, ja vaurastumisen myötä vapaa-ajan vietto kesämökeillä ja laskettelukeskuksissa lisääntyy. Omia metsiä ei välttämättä ole, jolloin klapit täytyy ostaa.

Oppaasta toimelias pienyrittäjä voi saada hyödyllisiä vinkkejä, miten pilketuotannosta saa entistä tehokkaampaa ja kannattavampaa.

SUVI NIEMI

Pilketuotanto-opas ladattavissa osoitteesta www.puulakeus.net/docs/109-GNS-pilketuotanto_opas_web.pdf